

Kjell Öberg, biodlare och villaägare i Ella Park:

Biodling – fascinerande hobby, nyttig dessutom

Åke Körberg, f.d. rektor i Näsbydalsskolan hade två bikupor, jag frågade om det fanns möjlighet att se hans bin. Det gjorde det. Och sedan är alltihop historia. Att som inbiten ingenjör få en inblick i detta lilla djurs fantastiska sätt att leva och anpassa sig till sina möjligheter är fascinerande: Biet är ett naturens under!

Men låt oss ta det från början. Drottningen lägger ett ägg i en cell och bina som kollektiv bestämmer om det ska bli ett arbetsbi eller en ny drottning. Om de behöver en ny drottning så matas den lilla larven i ca fem dygn med drottninggelé, "Gelé Royal", den mest näringsrika substans som naturen känner. Om det ska bli ett arbetsbi så får de denna fina mat i bara ett dygn, det blir en "förkrympt" honlig varelse istället.

Säg nu att det är en ny drottning som är avsikten. Efter ca nio dygn täcker bina cellen med vax efter att ha försett larven med drottninggelé som räcker till en fullständigt utvecklad drottning. Efter sju dagar kryper hon ut. Men dramatik inträffar innan hon visar sig.

Den nya drottningen är ett hot mot den som nyss lade ägget, den gamle kommer att avlivas av den nya. Då gäller det att rymma sin kos, innan den nya kommer ut. Den gamla får iväg – och tar halva mängden bin med sig. Det blir en svärm. Och då har det hänt det som är ett misslyckande, ingen svärm har flugit bort för mig de senaste tio åren. Men är det en miss för bina, nej det är det nog inte. Det är naturens sätt att förmera samhället, till nytta för fortlevnaden, av ett samhälle har det blivit två, t.o.m. kan det bli tre. Om det vill sig illa för mig förstås, då har tre fjärdedelar av bina försvunnit.

Nyttillverkad parningskupa.

En honungsram, en ram med lite vatten, en byggram.

Till midsommar är drottningen klar

En cellkopp med krypfärdig drottning sätts in

En kursledare frågade oss nybörjare vem som får kalla sig biodlare. Skriv ner! Märklig fråga kan tyckas, men svaret är inte så svårt: Den som öppnar ett samhälle och studerar vad som där händer och i förväg kan se vad som kommer att ske, och åtgärda, han, eller hon, är biodlare! Apropos hon, alltför kvinnor syns numera som biodlare, trevligt. Den korta texten ovan beskriver det som skiljer en biägare från en biodlare, att kunna ordna binas tillvaro så att de trivs och gärna stannar kvar hos mig.

Att dessutom få lära sig att förstå binas reproduktion i samhället är fantastiskt i sig. Om drottningen ser att hon ska lägga en drönare låter hon bli att befrukta ägget, då utvecklas en drönare. Han kommer småningom att träffa en drottning på parningsflykt, om han lyckas faller han omedelbart ner död. Han blir då far till många bin men han har ingen egen far, alla drönare föds på våren och dödas på hösten, på vintern finns inga drönare i kupan. Samhället är ett verkligt matriarkat. Nya rön berättar att hon vid parningsflykten parar sig med 20 till 40 drönare, ännu ett bevis på naturens under.

Om man ska odla bin må man från början ha en mentor, min namngavs ovan. Det finns så otroligt många missstag att göra men glädjen är desto större då jag lyckas. För min del har jag haft stor nytta av de studiecirkel som pågått sedan 1994, och ännu pågår, i Danderyd-Täby Biodlarförenings regi. Dessutom är Biodlare trevligt folk, ingen döljer någonsin den kunskap som var och en besitter.

Bina sitter inne i kupan från oktober till april, de har fått mat av mig i form av socker upplöst i vatten. Ett bi behöver ett gram socker och knappt ett gram vatten för att överleva vintern. Hotet mot ett samhälle är störst innan säsongen startar, sälgen är den första mat som finns att hämta.

Och nyttan då? Jag har ungefär 300 000 bin som pollinerar äpplen, päron, blåbär, björnbär och alla andra upptänkliga blommor, här i Täby. Det kallar jag nytta!

Jag hoppas att mina bin ännu lever, det är nu i mars-april som det krisar sig!